No. 2036 Zaterdag 13 Januari 1923. 40ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCH E EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: St. Elisabeth's Gasthuis.
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. J. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

DE BISSCHOPSWIJDING

VAN

Mgr. J. GIJLSWIJK.

Den 8sten December had te Rome de plechtige bisschopswijding plaats van den HoogEerw. Pater JORDANUS GIJLSWIJK O. P., oud-pastoor van de St. Annakerk te Otrabanda Curaçao, benoemd tot Apostolisch Delegaat van Zuid-Afrika, in de kerk van *Santa Maria sopra Minerva* bij het Pantheon.

Deze prachttempel met zijn azuur besterd geweif, omrand door 24 medaillons, op gouden achtergrond voorstellend de voornaamste heiligen der Dominicanen-orde, en als weerkaatsend op het wit-blauwe marmer van den vloer, was gehuld in een geheimzinnig duister, stemmend bij de streng gothische lijnen van dit kerkgebouw, dat de oudste gothische kerk is, welke Rome bezit, en waarin het wit-zwarte Dom nicanenkleed in dicht aaneengesloten rijen voor het priesterkoor eigenaardig aandeed.

De eerste stralen van den morgenzon wilden als met geweld door de kunstvolle gekleurde ramen dringen, maar met geen andere uitwerking dan om de fijn uitgebeelde figuren van een H. Pius V en St. Dominicus, van een H. Vincentius Ferreri en Stefanus, van Catarina della Rota en van Siena tegen de donkerte scherper te doen uitkomen.

Om acht uur trok de stoet van bisschoppen en priesters uit de sacristie de kerk binnen. Voorop schreed de consecrator, KARDINAAL W. VAN ROSSUM, met zijn secretaris pater Dr. DREHMANS, omgeven door zijn hofstoet, onder leiding van den pauselijken ceremoniarius, Mgr. E. DANTE. Dan volgden de assistenten Mgr. SMETS, Apostolisch Delegaat van Perzië en Mgr. PIETRO FUMASONI-BIONDI, secretaris van de Congregatie *de Propaganda Fide* en aartsbisschop van Diocléa. Tusschen beide aartsbisschoppen in schreed de Wijdeling, Pater J. GIJLSWIJK. Een groote schare van priesters en Dominicanen sloot den indrukwekkenden stoet.

Toen men bij het schitterend verlichte hoog-altaar was aangekomen en allen hunne plaatsen hadden ingenomen, las Mgr. FUMASONI het pauselijk wijdingsdecreet voor. Na voorlezing hiervan zwoer de Wijdeling plechtig den eed van trouw op het H. Evangelie en antwoordde bevestigend op de vragen van den kardinaal-consecrator. Nadat dit onderzoek afgeloopen was; begon de H. Mis, welke door den kardinaal en den wijdeling werd opgedragen.

De schola Cantorum van het *Collegio Angelico* begeleidde de liturgische handelingen, die hun gewoon verloop hadden. De Gregoriaansche zangen ruischten door het tot bidden stemmend kerkgebouw en deden hen, die aanwezig waren, nog meer bewust worden van het schoone en indrukwekkende van de liturgische Handeling en plechtigheid, die, zooals Z.E.m. Kardinaal van Rossum nog later in zijn toespraak zeide, alleen maar in de Katholieke Kerk gevonden wordt.

Onmogelijk is het natuurlijk, geheel de plechtigheid te beschrijven; zeker is het, dat er momenten bij zijn, zoo aangrijpend schoon dat deze liturgische handelingen alleen reeds in staat zijn, ons te doordringen van de verhevenheid en tevens van de groote verantwoording van de bisschoppelijke waordigheid.

Plechtig klonk de Litanie van Alle Heiligen door de kerk, na het Epistel door Kardinaal VAN ROSSUM ingezet, terwijl pater GIJLSWIJK plat ter aarde voor het altaar neerlag.

Nadat het *„Veni Creator"* gezongen was en het Evangelieboek den wijdeling op de schouders was gelegd ter verzinnebeelding van den zwaren last, dien hij op zich nam, werd hij door de handoplegging bevestigd in de volheid van het hoogepriesterschap en door de aanroeping van den H. Geest en de zalving met Chrisma gezalfd tot priester-vorst.

Gedurende de H. Mis, welke hier op voortgezet werd, had achtereenvolgens de wijding plaats van bisschopsstaf en ring, de overgave van het Evangelieboek, de wijding van mijter en handschoenen.

Toen het H. Offer beëindigd was, was tevens het oogenblik der intronisatie van den nieuwen bisschop aangebroken. Kardinaal VAN ROSSUM overhandigde hem de teekenen zijner nieuwe waardigheid, gaf hem de staf in de hand, stak hem den ring aan den vinger en zette hem den mijter op het hoofd. Vervolgens deed hij hem neerzitten op zijn troonzetel en hief dan het *Te Deum* aan, dat machtig onder de kerkbogen galmde, waarna hij den nieuwen bisschop aan het volk voorstelde.

Dan kwam een oogenblik van diep ontroeren, toen Mgr. GIJLSWIJK voor de eerste maal zijn bisschoppelijken zegen aan het volk schonk.

Nederland telde een bisschop meer onder zijne zonen.

Nauwelijk was de plechtigheid afgeloopen of Mgr. begaf zich in de sacristie, waar Hij de gelukwenschen van familieleden en genoodigden mocht ontvangen en waar tevens Hem door de jongelingsvereeniging van de parochie een ovatie werd gebracht.

Onder de aanwezigen bevonden zich de 81-jarige vader, een broeder, zuster en zwager van Mgr. GIJLSWIJK.

Als genoodigden waren bij deze plechtigheid tegenwoordig: JHR. Mr. J. VAN NISPEN TOT SEVENAER, Nederl. Gezant bij den H. Stoel, de Kardenalen Boggiari en Frühwirth, beide van de Orde der Dominicanen.

Verder de generaal der Dominicanen, pater THEISSLING; de generaals der Franciscanen en Capucijnen waren vertegenwoordigd door hun secretarissen. Voorts waren aanwezig de HoogEerw. Pater B. D. VAN BREDA, provinciaal der P.P. Dominicanen in Holland, de Dominicaner-paters HANSEN, SARES, missionaris op Curaçao, BENDER, SUERMONDT, OUDENRIJN, Mgr. SCHOOTE, prior van Santa Sabina, pater VAN OPPENRAAY S.J., Mgr. Dr. A. H. L. HENSEN, directeur van het Nederlandsch Historisch Instituut te Rome, Mgr. Eras, Procurator van de bisschoppen in Nederland, Mgr. Willemsen, Mgr. Mutsaers, pater WESSELS O. Carm., en de Weleerw. Heeren KERSSEMAKERS, MULDERS, FREMONT, de Pauselijk Kamerheer GRAAF GALLEOTTI, en verder nog tal van ordesgeestelijken, wereld-geestelijken en leeken.

Aan de receptie en het diner hebben de verschillende hoogwaardigheidspersonen deel genomen, wier namen reeds hierboven zijn vermeld.

Aan het diner heette de generaal der Dominicanen de H.E. Pater Theissling allen welkom. Ook Zijn Emin. Kardinaal van Rossum heeft eerst in het Italiaansch gesproken en na den nieuwgewijden Bisschop geluk gewenscht te hebben met zijn nieuwe waardigheid, in het kort gewezen op de groote beteekenis van de plechtigheid, die dien morgen door Z.Em. was verricht: een plechtigheid, die alleen maar in de Katholieke Kerk kon worden aangetroffen. Na nu eerst verlof aan de aanwezige kardinalen Boggiano en Frühwirth gevraagd te hebben, sprak Z.Em. in het Hollandsch en wenschte de illustre Orde der Dominicanen geluk met de hooge onderscheiding, die hun in de persoon van Mgr. Gijlswijk is ten deel gevallen, door den *eersten* Apostolisch Gedelegeerde naar Zuid-Afrika te mogen afvaardigen. Vervolgens hebben nog gesproken de Generaal, de HoogEerw. P. Theissling, de H.E. Pater Provinciaal der Hollandsche provincie en de Z.E. p. Gijlswijk, prior van het Dominicanenklooster te Zwolle, broer van den nieuwgewijden bisschop. Beurtelings werd gewezen op de groote beteekenis van dit heugelijk feit en de groote eer, daarmee verbonden voor de Orde en voor de Hollandsche provincie, terwijl de generaal nog even de reeds overleden moeder van Mgr. Gijlswijk in herinnering bracht, die zeker door haar groot voorbeeld en door haar voorbeeldige opvoeding er niet weinig toe heeft bijgedragen, dat Pater Gijlswijk tot deze verheven waardigheid was opgeklommen.

— Tegelijk met MGR. GIJLSWIJK werden ook al zijn familieleden en de in Rome vertoevende Hollandsche Paters Dominicanen door den Generaal der Orde, Pater L. Theisling in een particuliere audientie aan Z. H. Paus Pius XI voorgesteld, bij welke gelegenheid de Paus aan den nieuwen Pauselijken Delegaat voor Zuid-Afrika een prachtig bisschopskruis en aan de familieleden een herinnerings medalje ten geschenke aanbood.

* * *

De Prefecturen en Vicariaten, waarover Mgr. Gijlswijk als Apostolisch Gedelegeerde is aangesteld, zijn gelegen in de z.g. Vereenigde Staten van Zuid-Afrika, die samengesteld zijn uit Natal, Kaap de Goede Hoop, Transvaal, Oranje Vrijstaat, Basoetoland, Duitsch West Afrika, Rhodesia en waarschijnlijk zouden er nog eenige prefecturen bijkomen die nog niet bekend waren, omdat de officieele gegevens daaromtrent nog niet verstrekt waren. In Natal zijn de Jezuiten werkzam, in Rhodesia de Palotijnen en meer naar het Zuiden de Paters Trappisten, terwijl in Kaapkolonie de priesters van de Propaganda hun missieveld hebben. Bij de jongste visitatiereis, die Mgr. daarheen heeft gemaakt, is Hij niet verder gekomen dan de Victoria-watervallen. Veel wordt er gewerkt, maar ook hier is de bekende tekst van toepassing: groot is de oogst, maar de arbeiders zijn weinig.

Mgr. Gijlwijk is benoemd tot titulair-aartsbisschop van *Euchaita*. Deze plaats is gelegen in Klein-Azië in de provincie Helenopontus. Deze plaats was in geheel Voor-Azië beroemd om de reliquiën en om zijn prachtige kathedraal, waarheen eeuwenlang vele pelgrims trokken om deze heilige overblijfselen te vereeren. De voornaamste en meest bekende Metropoliet van Euchaita was Joannes Mauropus, Grieksch hymnen-dichter en hagiograaf, wiens werken te vinden zijn bij de Grieksche Vaders van Migne.

Mgr. Gijlswijk was voornemens, nog een dag of veertien na de wijding in Rome te blijven, om dan naar Holland te vertrekken, vanwaar Hij denkt te vertrekken tegen het einde van Januari. Hij is voornemens de reis over Engeland te maken.

Onze Begrooting voor 1923 bij den Minister.

MEMORIE VAN ANTWOORD.

Algemeene beschouwingen.

Beleid der Regeering: toekomst der kolonie.

De toekomst van de kolonie laat zich, naar de meening van den ondergeteekende, niet ongunstig aanzien.

Anders dan de kolonie Suriname, welke uit landbouw hare voornaamste middelen van bestaan put, is de kolonie Curaçao in hoofdzaak op Handel en Scheepvaart aangewezen.

Voor beide takken van bedrijf geven de uitkomsten van de cijfers betreffende den in- en uitvoer en de scheepvaartbeweging van de laatste drie jaren aanleiding tot gunstige verwachtingen. Immers de waarde van in- en uitvoer bedroeg in 1919 onderscheidenlijk f 8 691 000 en f 5 071 000, in 1921 f 19 024 000 en f 13 296 000, en terwijl de kolonie in 1919 werd bezocht door 1678 schepen, metende 1 529 714 M3., waren die cijfers voor 1921, 2062 en 2 535 765 M3.

De toeneming is vooral te danken aan de werkzaamheid van het raffinaderij-bedrijf der Curaçaosche Petroleum-Maatschappij en aan de ontginning van phosphorzure kalk, welke bedrijven het vertier en de welvaart in het bijzonder van het eiland Curaçao zeer in de hand werken.

Ten aanzien van de als uitvloeisel van de Grondwetsherziening tot stand te brengen staatkundige hervormingen en van de daarbij te volgen hoofdlijnen moge de ondergeteekende verwijzen naar hetgeen hij in zijne Memorie van Antwoord op het Voorloopig Verslag der Surinaamsche begrooting ter zake heeft medegedeeld.

Niet dan noode is de ondergeteekende tot vermindering van de in de nota van wijzigingen daarvoor in aanmerking gebrachte kredieten overgegaan. De drang der omstandigheden, welke betrachting van de uiterste zuinigheid tot een onafwijsbaren plicht maakt, heeft hem genoopt ook op kredieten voor voorzieningen, welke in meerdere of mindere mate de economische en intellectueele belangen der kolonie raken, den algemeenen eisch van bezuiniging toe te passen. De omstandigheid, dat de opbrengst der koloniale middelen toeneemt, mocht hem daarvan niet weerhouden, waar die middelen toch nog eene aanvulling uit 's Rijks Schatkist met bijna drie vierde millioen gulden behoeven.

De meening, dat het wel het minst wenschelijk is, te bezuinigen op die uitgaven, welke de economische ontwikkeling der kolonie raken, kan ook de ondergeteekende niettemin in beginsel gereedelijk onderschrijven. Dat de in dit verband ter sprake gebrachte vermindering van het krediet voor uitgaven ter bevordering van den landbouw een ernstig gevaar voor de kolonie oplevert, kan hij echter moeilijk toegeven, waar de Koloniale Raad het thans voor die voorziening aangevraagd krediet voldoende acht om aan de behoeften van de betrokken bedrijfstakken tegemoet te komen.

De voor vermindering voorgedragen kredieten zijn die, welke, naar de inzichten van den Gouverneur, in de eerste plaats daarvoor in aanmerking mogen worden gebracht.

De Landvoogd zal ongetwijfeld de mogelijkheid overwogen hebben van besparing op andere kredieten, met name op die voor den openbaren gezondheidsdienst en den dienst der openbare werken. Niettemin zal de ondergeteekende aan 's Gouverneurs oordeel alsnog de vraag onderworpen, of op die diensten kan worden bezuinigd.

Het in het Regeeringsreglement opgenomen beginsel der financieele gelijkstelling van het bijzonder met het openbaar onderwijs is, wat aangaat de bezoldiging van het personeel, gegrond op den in Nederland aanvaarden eisch van gelijke bezoldiging bij het bezit van gelijke bevoegdheid. Aan dit beginsel zou te kort worden gedaan, indien ten deze eenig ander criterium werd toegepast.

Voor de beoordeeling van de vraag, of op de bestuursuitgaven van de Bovenwindsche eilanden bezuiniging mogelijk en gewenscht is, kan de omstandigheid, dat die eilanden slechts een geringe bevolking hebben, niet den doorslag geven. Hetgeen in de eerste plaats daarbij moet worden overwogen, is, naar de ondergeteekende meent, de vraag, of de aan die eilanden verstrekte bestuurszorg voldoet aan de eischen, welke redelijkerwijs mogen worden gesteld. Hiermede rekening houdend komt het den ondergeteekende voor, dat de uitgaven ten behoeve van de onderhavige eilanden niet noemenswaard kunnen worden verminderd.

De betrekkingen van bestuursambtenaar en rechter waren vroeger vereenigd. Die samenvoeging is echter gebleken niet bevorderlijk te zijn aan eene goede rechtsbedeeling.

Ten aanzien van de redenen, welke tot het aftreden van den vorigen Gouverneur, den heer HELFRICH, hebben geleid, moge de ondergeteekende verwijzen naar hetgeen hij dienaangaande heeft medegedeeld in zijne Memorie van Antwoord op het Voorloopig Verslag van de Tweede Kamer betreffende de Curaçaosche begrooting voor 1922 (Gedrukte Stukken, Zitting 1921—1922 —3, no. 6). De verstrekte inlichtingen bevatten een duidelijk overzicht, waaraan de ondergeteekende niets heeft toe te voegen. Ook heeft hij geen aanleiding kunnen vinden om gevolg te geven aan het verzoek tot overlegging van de door hem met den heer HELFRICH over deze aangelegenheid gevoerde ambtelijke correspondentie.

Aan den ondergeteekende zijn geen feiten bekend, welke den bij eenige leden gerezen twijfel zouden rechtvaardigen, of de tegenwoordige Gouverneur wel steeds die mate van onpartijdigheid weet in acht te nemen, welke van hem als Landvoogd mag worden verwacht.

Herziening van het belastingstelsel.

Eene herziening van het Curaçaosche belastingstelsel zal, naar de ondergeteekende vertrouwt, eerlang tot stand worden gebracht. Bij de voorbereiding van die herziening, welke ook de invoerrechten en accijnzen omvat, zal ongetwijfeld mede de vraag zijn overwogen, of die heffingen op den bestaanden voet te zwaar op het minder gegoede deel der bevolking drukken.

De ondergeteekende beschikt slechts over eene opgave van de bijdragen der Mijnmaatschappij Curaçao, voor wat het hierna onder 1o. genoemde middel betreft, en van de Curaçaosche Petroleum Maatschappij in de middelen der kolonie. Die bijdragen hebben beloopen:

1o. voor wat de genoemde Mijnmaatschappij betreft, ter zake van *uitvoerrecht op mijnproducten*:

1916	f 7.812,—
1917	2.813,—
1918	—
1919	6.839,—
1920	77.382,—
1921	71.530,—;

2o. voor wat aangaat de Petroleummaatschappij, ter zake van:

a. *Grondbelasting* over:

1916	f 108,37
1917	440,—
1918	1,123,21
1919	1.759,97
1920	1,162,72
1921	1,897,72,

b. *Petroleumraffinaderij-belasting* over:

1919	3,494,80
1920	4,425,20
1921	5,061,20;

c. *Loodsgelden* over:

1916	280,—
1917	560,—
1918	1,665,—
1919	997,50
1920	2,576,25
1921	11,309,—

Door de laastgenoemde maatschappij worden op het stuk van belastingen slechts in zoover faciliteit genoten, dat zij voordeel trekt van de in het algemeen verleende vrijstelling van invoerrecht op ruwe olie en op alle gereedschappen enz. voor den opbouw en de exploitatie van raffinaderijen, met al wat daarmede samenhangt. Verder kwamen haar tot dusver ten goede de in de desbetreffende verordening vervatte algemeene voorschriften, dat in de kolonie tehuis behoorende schepen vrijgesteld zijn van de verplichting om voor het in- en uitvaren van de haven van Willemstad zich van een loods te bedienen, in welk laatste geval het loodsgeld verschuldigd wordt, en dat slechts de helft van het loodsgeld verschuldigd is voor schepen, die ruwe olie aanvoeren ten behoeve van in de kolonie gevestigde raffinaderijen. Laatstbedoelde voorschriften echter zijn bij eene onlangs tot stand gebrachte herziening van de verordening vervallen, zoodat ook voor de evenvermelde schepen binnenkort het volle loodsgeld verschuldigd zal zijn.

Bij de voorgenomen herziening der belastingen zal de vraag, of het belastingstelsel noodeloos ingewikkeld is en tot belangrijke uitgaven voor de uitvoering der desbetreffende voorschriften leidt, ongetwijfeld zijn overwogen. De ondergeteekende zal echter niet nalaten aan het oordeel van den Gouverneur de vraag te onderwerpen, of niettemin vereenvoudiging nog mogelijk is.

Volksgezondheid; drinkwatervoorziening.

Het is den ondergeteekende niet bekend, dat het toezicht op de van Overheidswege gegeven sanitaire voorschriften te wenschen zou overlaten.

Blijkens de mededeeling van den Gouverneur in zijne Memorie van Toelichting betreffende het ontwerp voor de voorloopige begrooting, ad art. 135, liet het zich aanzien, dat in het loopend jaar meerendeels algemeene geologische onderzoekingen zouden worden verricht, terwijl het volledige onderzoek naar de mogelijkheid van eene drinkwatervoorziening voor Willemstad eerst in 1923 zijn beslag zou krijgen.

Daarbij houde men echter rekening met de door den ondergeteekende op bladz. 5/6 van zijne voormelde Memorie van Antwoord medegedeelde omstandigheid, dat de met de onderzoekingen belaste deskundige tijdelijk aan zijn eigenlijke werkzaamheden was onttrokken door zijn aanwijzing voor de waarneming van de betrekking van Directeur der Openbare Werken. Eerst einde Augustus ll. is hij van deze opdracht ontheven.

De ondergeteekende meent te mogen betwijfelen, of voor Willemstad de beste oplossing van het vraagstuk der drinkwatervoorziening te vinden zal zijn in verstrekking van rentelooze

voorschotten door het Gouvernement voor den bouw van regenbakken; zoover hem bekend, zijn woningen van eenige beteekenis ook reeds van een of meer regenbakken voorzien

Bezoldiging der ambtenaren.

Naar de Gouverneur den ondergeteekende onlangs heeft medegedeeld, heeft het door hem met den Kolonialen Raad gepleegd overleg in zake de bezoldigingsregeling tot volledige overeenstemming geleid.

De toekenning van bijzondere toelagen aan uitgezonden ambtenaren is steeds beperkt gebleven tot die gevallen, waarin het niet mogelijk bleek geschikte personen te vinden voor de vervulling van het ambt alleen op de daaraan organiek verbonden bezoldiging.

Beperking van kinderarbeid.

Beperking van den kinderarbeid zou ook de ondergeteekende gaarne zien. Omtrent de uitvoerbaarheid van zoodanige beperking zal hij met den Gouverneur in overleg treden.

Haven van Willemstad; ongeregeldheden aldaar.

Voor de beantwoording van de vraag, of het juist is, dat bij de haven van Willemstad geen voldoende reddingsmiddelen aanwezig zijn en evenmin de noodige middelen om bij mogelijke versperring van den havenmond dien te ruimen, ontbreken den ondergeteekende de vereischte gegevens. Hij zal de aandacht van den Gouverneur op deze aangelegenheid vestigen.

Naar aanleiding van de door het Kamerlid, den heer TER HALL, gestelde vragen met betrekking tot de stakingsonlusten, welke te Willemstad hebben plaats gehad, heeft de ondergeteekende nadere inlichtingen aan den Gouverneur verzocht. Deze inlichtingen hebben hem juist bereikt. Hij zal de bedoelde vragen eerlang beantwoorden en tevens overwegen, of en zoo ja, welke afschriften van processenverbaal van het ter zake ingesteld justitieel onderzoek zonder bezwaar zouden zijn over te leggen.

Garnizoen.

Op grond van de door verschillende Gouverneurs uitgebrachte adviezen beantwoordt de ondergeteekende de vraag, of opheffing van het garnizoen op Curaçao niet in het belang zou zijn zoowel van het Rijk als van de Kolonie, ontkennend.

Een voor het optreden onder alle omstandigheden berekende politiemacht zou hoogere uitgaven eischen dan de tegenwoordige militaire bezetting, welke ongeveer f 350 000 vordert. Voor de sterkte dezer bezetting moge worden verwezen naar den uitgewerkten en toelichtenden staat, behoorende bij het XIde Hoofdstuk der Staatsbegrooting voor 1923 (Gedrukte Stukken 1922—1923 — **2** — no. 3.)

In zijn op 27 September l.l. ingezonden antwoord op een schriftelijke vraag van het lid der Kamer, den heer TER HALL, gaf de ondergeteekende te kennen, dat hem geen feiten bekend waren, waaruit blijken zou, dat er een groot antagonisme heerscht tusschen de op Curaçao gedetacheerde officieren van het Indische leger en de Curaçaosche burgerij. Waar in dat antwoord derhalve geen feiten genoemd worden, kan hij bezwaarlijk gevolg geven aan het verzoek van eenige leden om naar het bestaan van de in dat antwoord genoemde feiten een onderzoek te doen instellen.

Gouvernementsopvoedingsgesticht.

Voor de oprichting van Gouvernementswege van een opvoedingsgesticht voor de misdadige jeugd bestaat geen aanleiding. In de behoefte aan eene zoodanige inrichting is voldoende voorzien na de totstandkoming van het door de R.-K. Missie beheerde, voor de opneming en opvoeding van verwaarloosde kinderen bestemde St. Vincentiusgesticht, ten aanzien waarvan mededeelingen zijn opgenomen onder artikel 31 van de voormelde Memorie van Toelichting aan den Gouverneur.

Artikelen.

Art. 11. De *Estelle* werd vier jaar geleden aangekocht.

Hoewel het schip betrekkelijk oud was, werd tot den aankoop overgegaan, omdat het toen nog een voor het onderhouden van de verbinding met de Bovenwindsche eilanden zeer geschikt vaartuig was en omdat ten gevolge van de toen bestaande abnormale toestanden voor dien schoener de zeer hooge huurprijs van f 2000 per maand moest worden betaald.

Bij den aankoop was echter reeds te voorzien, dat de schoener na betrekkelijk korten tijd niet veel meer waard zou zijn. De te verkrijgen besparing door het vervallen van de uitgaven voor het huren van het vaartuig wettigde niettemin den aankoop.

Art. 12. De gewone uitgaven ten laste van dezen post bedragen f 3000, verdeeld over de zes eilanden. Zooals blijkt uit de toelichting ad § II van de Nota van Wijzigingen, is voor voor 1923 f 3000 meer aangevraagd in verband met de viering van het Regeeringsjubileum van Hare Majesteit de Koningin, zulks ingevolge het daartoe door de feestvieringscommissie gedaan en door den Gouverneur ondersteund verzoek.

De vergelijking met het bedrag van f 2500, dat bij artikel 16 van het wetsontwerp tot vaststelling van de koloniale huishoudelijke begrooting van Suriname voor het dienstjaar 1923 voor de viering van verjaardagen van het Koninklijk Huis en van andere volksfeesten is geraamd, gaat in zooverre niet op, dat verzuimd is rekening te houden met de bij artikel 130 van dat wetsontwerp uitgetrokken som van f 5000 voor het houden van een tentoonstelling van landbouw, nijverheid en handel. Zooals in zijne Memorie van Toelichting bij dit artikel 131 ook uitkomt, heeft de ondergeteekende deze kredietaanvrage uit de voorloopig vastgestelde begrooting overgenomen, omdat de tentoonstelling gehouden zal worden ter gelegenheid van de herdenking van voormeld regeeringsjubileum.

Art. 59. De uitkeering uit de koloniale middelen aan de damesvereeniging „Entre Nous" is eene bijdrage tot bestrijding van de te haren laste komende kosten van verlichting en onderhoud van het door haar aangelegde park te Willemstad. Het park is ten gerieve van het publiek aangelegd; op grond hiervan kan dus de genoemde vereeniging te dien aanzien geacht worden een algemeen belang te behartigen.

Art. 62. De ondergeteekende kan hier niet ingaan op het betoog van eenige leden, als zou het in beginsel onjuist zijn, dat de voorgangers der verschillende gemeenten van Gouvernementswege worden bezoldigd. Eene gedachtenwisseling op dit punt kan niet vruchtdragend zijn, waar immers de kolonie ingevolge van vele jaren her dagteekenende toezeggingen de bezoldiging van die voorgangers op zich genomen heeft.

Ook naar de meening van den ondergeteekende kan als maatstaf bij de beoordeeling van het bedrag, dat van Gouvernementswege voor het onderhavig doel beschikbaar wordt gesteld, bezwaarlijk het aantal kerkgebouwen worden aangenomen.

Artt. 96, 97, 99 en 100. Van het voor het onderhoud der verpleegden in het krankzinnigengesticht uitgekeerd wordend bedrag van 70 cent per mandag is bij de raming van het benoodigd krediet 50 cent per mandag, berekend naar het vermoedelijk aantal verpleegdagen, ten laste van den post voor onderhoud enz. (art. 96), en 20 cent per mandag, berekend als voren, ten laste van artikel 97 (verhooging van den eerstbedoelden post) gebracht.

Ten aanzien van de uitgaven voor onderhoud van melaatschen zijn de benoodigde kredieten over de posten onder de artikelen 99 en 100 gelijkelijk verdeeld.

De kredieten zijn geraamd naar de voor 1921 benoodigd gebleken uitgaven.

De ondergeteekende zal den Gouverneur de vraag stellen, of de kredieten op de posten wegens verhooging, in verband met eventueele verdere daling van de prijzen van levensbehoeften voor verlaging in aanmerking kunnen komen.

Art. 103 e. v. Ten gevolge van gemis van medewerking van de zijde van de zoogenaamde loopende patiënten levert de inrichting voor de behandeling van lijders aan besmettelijke geslachtsziekten niet al het nut op, dat daarvan mocht worden verwacht.

De ondergeteekende deelt echter de meening niet, dat de inrichting, waarin in 1921 160 lijders zijn opgenomen, zoo weinig aan het doel beantwoordt, dat opheffing verantwoord zou zijn. Als drukbezochte havenplaats kan Willemstad z. i. alleen reeds voor de instandhouding van haren goeden naam op sanitair gebied de kliniek niet ontberen.

De omstandigheid, dat in de omringende landen weinig of niets tegen de besmettelijke geslachtsziekten gedaan wordt, pleit, naar het den ondergeteekende voorkomt, juist voor het behoud van de inrichting.

Artt. 109 en 110. Den ondergeteekende staan geen gegevens ten dienste om de vraag te kunnen beantwoorden, hoeveel in de jaren, onmiddellijk voorafgaande aan de instelling van den openbaren gezondsheidsdienst, gemiddeld per jaar voor den reinigingsdienst werd uitgegeven.

Dat die kosten aanmerkelijk hooger zijn geworden, kan geen verwondering wekken; voorheen toch bepaalde de dienst zich tot het reinigen van straten, terwijl hij thans ook het ophalen van huisafval tot taak heeft.

Ook ten aanzien van dezen dienst moge de ondergeteekende wijzen op het groote belang, dat Willemstad als havenplaats er bij heeft, dat een goed ingerichte reinigingsdienst het zijne bijdraagt tot verzekering van behoorlijke toestanden op het gebied der volksgezondheid.

Artt. 115 en 116. Voor opneming ter verpleging voor Gouvernementsrekening in ziekeninrichtingen komen alleen zij in aanmerking, die in het bezit zijn van een door den ontvanger of den districtsmeester afgegeven kaart, welke recht geeft op het verkrijgen van geneeskundige hulp van Bestuurswege.

Deze in den loop van het jaar geregelde voorziening waarborgt, naar de ondergeteekende meent, eene behoorlijke contrôle op de opneming.

Tot de taak van den openbaren gezondheidsdienst behoort o.a. het toezicht op de ziekenverpleging. Wordt die taak naar behooren vervuld — de ondergeteekende heeft reden om aan te nemen, dat dit inderdaad het geval is — dan volgt daaruit, dat ook op de voeding van voor Gouvernementsrekening verpleegd wordende zieken behoorlijk contrôle wordt geoefend.

Art. 125. Het in goeden staat houden van straten en wegen op Curaçao heeft de volle aandacht van het Bestuur, zooals thans weder blijkt uit de aanschaffing van een steenbreker, bestemd om het voor de verbetering in de eerste plaats van de hoofdverkeerswegen benoodigd materiaal voor het gebruik geschikt te maken (Zie *art.* 129).

Ook de ondergeteekende betreurt het, dat het krediet voor de oliebesproeiïng der wegen niet kon worden gehandhaafd. Mochten de omstandigheden, die het afvoeren van het daartoe aanvankelijk uitgetrokken krediet onvermijdelijk hebben gemaakt, verbeteren, dan zal niet alleen opnieuw deze, maar ook met andere voorzieningen, voor de totstandbrenging waarvan thans geen gelden beschikbaar mogen worden gesteld, rekening worden gehouden.

Art. 127. Zooals de Gouverneur in zijne Memorie van Antwoord op het Voorloopig Verslag van den Kolonialen Raad betreffende de voorloopige begrooting (ad *art.* 131 *c*) heeft medegedeeld, is de vrachtauto van het Departement van Openbare Werken aan den mijnbouwkundigen dienst overgedragen om den mijnbouwkundig ingenieur en de materialen voor dezen dienst te vervoeren. Terzelfder plaatse geeft de Gouverneur verder te kennen, dat voormeld Departement een nieuwe vrachtauto noodig heeft, o.a. om gebroken steen voor de wegen en materialen voor de gouvernementsgebouwen buiten het stadsdistrict te vervoeren. De ondergeteekende is niet in de gelegenheid te beoordeelen, of met één enkele vracht-auto ten behoeve van beide diensten kan worden volstaan. Hij zal de dienaangaande gestelde vraag onder de aandacht van den Gouverneur brengen.

De Gouverneur acht den bouw van een armhuis op St. Eustatius dringend noodzakelijk. Vele armen hebben daar geen behoorlijk onderdak; zij wonen in huizen, waarvan de daken niet meer herstelbaar zijn.

Eene kleine algemeene slachtplaats op genoemd eiland acht de Gouverneur in het belang van de volksgezondheid wenschelijk, omdat alleen bij het bestaan van zoodanige slachtplaats op de hoedanigheid van het voor volksvoeding bestemde vleesch enz. naar behooren toezicht kan worden uitgeoefend. Het geringe daarvoor noodig geraamde bedrag (f 500), gepaard aan de omstandigheid dat dit krediet niet behoorde tot die, welke naar 's Gouverneurs gevoelen eventueel voor schrapping in de eerste plaats in aanmerking kwamen, moge voor het behoud van den post op deze begroorting pleiten.

Art. 149. Wanneer uitvoering wordt gegeven aan het voornemen om met ingang van 1 Januari a.s. eene nieuwe bezoldigingsregeling in te voeren, kan de verdere uitkeering van duurtebijslagen met ingang van dien datum worden gestaakt.

Kan in algemeenen zin worden beaamd, dat het niet aanbevelenswaard is een post op de begrooting te brengen, waarvan slechts voor een deel en onder zekere voorwaarden gebruik zal mogen worden gemaakt, nochtans moge de ondergeteekende ten aanzien van het in den onderhavigen post bedoeld krediet van f 70 000 er op wijzen, dat de dienaangaande bedongen voorwaarde onvermijdelijk was. Door gemis van de vereischte gegevens kan namelijk het juiste bedrag niet worden geraamd van het gedeelte van het krediet, waarover beschikt zal mogen worden tot goedmaking van het eventueel verschil tusschen de aan de ambtenaren toegedachte bezoldigingen en toelagen en de door hen thans genoten inkomsten.

De Minister van Koloniën,

DE GRAAFF.

De Protestantsche Biecht.

In de *N. Rott. Crt.* werd onlangs de aandacht gevestigd op een opzienbarende stelling, door DR. G. W. OBERMAN bij zijn promotie aan zijn proefschrift toegevoegd betreffende een onderdeel der practische godgeleerdheid. De stelling luidt: „*De Nederlandsch Hervormde Kerk erkenne de vrijwillige biecht, in verband met de Sacramenten, als een belangrijk hulpmiddel der zielzorg.*"

Het zou de moeite waard zijn, om een oordeel van de gezaghebbende organen der verschillende Protestantsche kerkgenootschappen te vernemen over deze openlijke aansporing van een wetenschappelijk gevormd man tot de „groote" Nederlandsch Hervormde Kerk, om de Biecht officieel als een belangrijk hulpmiddel der zielzorg te erkennen. En zeker zou een vergelijking van dat oordeel interessant wezen in verband met de protestantsche aanvallen — nog kortelings in de anti-paapsche bijeenkomsten der N. Z. Kapel te Amsterdam — geregeld met groot gedruisch en dweepzucht gehouden tegen „de roomsche instelling der biecht".

Het blijft merkwaardig, dat de natuurlijke en bovennatuurlijke waarheid steeds terugkeert, hoe hard men ook tracht haar uit te drijven. En de behoefte aan belijdenis van schuld over begaan onrecht is even diep in het geweten, in het wezen der menschelijke natuur geworteld als de instelling der biecht in de christelijke openbaring. Reeds in de klassieke oudheid werd dan ook de belijdenis van begaan kwaad als een uitmuntende toets tot karaktervorming, als een teugel tegen het voortrennen van dierlijke instincten en geheime zonden beschouwd en uit opvoedkundig oogpunt als van de hoogste waarde door de wijsgeeren vereerd. En wat in het Oude Testament voorwerp voor goddelijke vermaning en boeteplicht was (bij Adam Kaïn en David, ook als ritueel voorschrift in Lev. 5, 5) verhief Christus tot een element van het Sacrament der boetvaardigheid, toen hij tot de Apostelen sprak: „Ontvangt den H. Geest.— Wier zonden ge vergeeft, hun zijn ze vergeven; wier zonden ge behoudt, hun zijn zij behouden." Het was de vervulling van de in het Mattheus-evangelie gedane belofte: „Voorwaar ik zeg u; alles wat gij binden zult op aarde, zal ook gebonden zijn in den hemel en alles wat gij ontbinden zult op aarde, zal ook ontbonden zijn in den hemel". En onmiddelijk begonnen de Apostelen het ingestelde Biecht-sacrament toe te passen en de Chris-

ZITTING

van den Kolonialen Raad op Maandag, den 15n. Januari 1923, des avonds te 8 uur.

Te behandelen onderwerpen:

1. Ingekomen stukken.

2. Verkiezing van candidaten voor de vervulling van de te ontstane vacatures door periodieke aftreding der H. H. B. E. v. d. Veen Zeppenfeldt, Dr. W. Ch. de la Try Ellis en R. F. Muskus en de ontstane vacature door ontslagname van den heer H. Statius Muller.

Willemstad, den 9n. Januari 1923.

De Griffier,
Boomgaart

---

tenen, om de gunsten der toepassing mogelijk te maken, hun zonden te belijden. „En velen van hen, die geloovig waren geworden, kwamen de handelingen belijden en bekend maken (*Handel. der Ap. XIX 18*). Van den H. Ambrosius († 397) verhaalt zijn tijdgenoot en vertrouweling Paulinus de merkwaardigheid: „Zoo dikwijls iemand bij hem zijn zonden had beleden, werd Ambrosius zelf tot tranen bewogen en wist hij ook den zondaar te bewegen, diens zonden te betreuren."

Helaas hebben Wiclif en de Hervormers de goddelijke inzetting der Biecht volgens hun persoonlijke en gezagontberende bijbeluitleggingen geloogend. Alsof zij zich echter bewust bleven, dat de Katholieke leer ook in dezen harmonischer dan de hunne paste bij de door God geordende menschelijke natuur, bleven zij hier en daar vasthouden aan de zondenbelijdenis in de zielzorg. Bekend is het gebruik der privaat-biecht in luthersche kringen. Een paar jaar geleden werd door een evangelischen zendeling te Rotterdam verklaring afgelegd betreffende de behoeften der wilden in zijn zendingsgebied, om hun zonden te belijden en de zekerheid van vergeving te verwerven; benevens hun wanhoopsdaden door zelfmoord, omdat de zendelingen hun niet, gelijk priesters, kwijtschelding konden verleenen.

Van beteekenis voor de practijk der protestantsche biecht is ook, wat Ds. P. STEGENGA AZN. in zijn enkele jaren geleden verschenen geschrift over *Zielzorg* ten dezen heeft verklaard. Deze Amsterdamsche predikant is een invloedrijk voorganger; als prediker en als pastor blijkt hij over een zeldzame gave te beschikken, het vertrouwen der schare te winnen en de schare aan zich te binden, Als zielszorger verkeert ds. Stegenga derhalve in een bevoorrechte positie, en zijn ervaringen kunnen voor de meest gunstige gelden."

„Zij komen", aldus schrijft hij, „niet met hun zielskrankheden bij ons, zooals met hun lichaamsziekte bij een arts. Ze verbergen zich soms veeleer en we ontdekken, wat hun deert, vaak haast bij toeval. In groote plaatsen, waar de menschen elkaar niet kennen, gaat het voor hen gemakkelijker raad voor hun ziel te zoeken. Niemand behoeft het dan te weten, dat ze bij ons hun toevlucht zochten. Maar op een dorp, waar de deur der pastorie bestreken wordt door de vensters van alle huizen, is het een heel waagstuk zoo maar eens op eigen gelegenheid te gaan. Bovendien houdt velen de gedachte terug: Wat moet ik eigenlijk zeggen? Als de man of de vrouw, tot wien ik mij wend, mij vraagt, wat mijn boodschap is, wat kan ik dan antwoorden?"

Men ziet uit deze ervaringen van een protestantschen zielzorger opnieuw, van welk een genademiddel de Hervormers het christelijk volk beroofden, en hoe moeielijk het thans voor hun volgelingen is, aan den drang van het menschelijk hart naar belijdenis en kwijtschelding der zonden recht te doen.

Zelfs de liberale *„N. R. Ct."* schrijft bij de hierboven vermelde stelling van Dr. G. W. OBERMAN in haar kerkrubriek:

„Getrouwe lezers dezer rubriek weten, dat wij voor hetgeen dr. Oberman hier vraagt, in beginsel zeer veel gevoelen. De biecht, mits vrijwillig, komt ons voor een der gewichtigste, zoo niet het allergewichtigste bestanddeel van het herderlijke werk uit te maken.

In de protestantsche kerken wordt de biecht niet in de kerk of in de pastorie afgenomen, doch iets wat op biecht gelijkt, treft men aan op het huisbezoek. In eigen huiskamer stort menig bekommerde zijn gemoed uit en verschaft hierdoor den zielszorger gelegenheid van bijstand te dienen. Een bezwaar tegen deze biecht is echter de afhankelijkheid van het toeval, dat den predikant zelden een onderhoud onder vier oogen op een rustig oogenblik toestaat. Vaak komt hij ongelegen en bovendien is het gewoonte, wanneer de predikant er is, heel het gezin bij elkaar te trommelen. Heeft men in Gereformeerde kringen onlangs nog niet de noodzakelijkheid bepleit, ook de kinderen in deze gemeenschappelijk huisbiecht te betrekken en geeft men in die kringen den biechtvader niet als secundant den ouderling mee?"

Men ziet in deze pogingen, om de gevolgen van het kwaad, welke de Hervormers begingen door het afschaffen van de Biecht, nog zooveel mogelijk in de practijk der zielzorg goed te maken, de juistheid van de woorden, aan Schiller door Goethe geschreven:

„Het Protestantisme heeft van het individu te veel gevergd. Vroeger (in de katholieke eeuwen) kon de last van het geweten door anderen weggenomen worden, thans moet ieder met zijn bezwaard geweten zelf maar tobben; en het middel, met zichzelf in vrede te geraken, ontbreekt. De oorbiecht had den menschen nooit ontnomen mogen worden." En de Protestantsche theoloog en philosoof LEIBNITZ schreef o.a. in zijn *System der Theologie* (pag. 262): „'t Is werkelijk 'n groote weldaad van God geweest, om aan Zijn Kerk de macht te schenken, zonden te vergeven. Daar God priesters aangesteld heeft als geneesheeren der zielen, wil hij ook dat aan priesters de krankheden der ziel worden blootgelegd. De instelling der biecht is een bewijs van de goddelijke wijsheid en een voortreffelijk en hoogst lofwaardig onderdeel van het Christendom. De biecht, zooals de Kerk haar voorgeschreven heeft, is een goddelijk recht."

Moge inderdaad tot de protestanten steeds dieper het besef doordringen, dat het afschaffen der biecht door hun voorgangers een onverantwoordelijke en in haar gevolgen allerdroevigste daad is geweest, en dat ook in dezen het beginsel moet worden herzien!

De Tijd.

Berichten uit de Kolonie.

Verkocht.

De *Estelle*, die onlangs, bij openbare verkoop werd ingehouden, is dezer dagen door het Gouvernement aan een Venezolaan verkocht voor f 8000.

Eveneens is de casco van den *Zandzuiger* door het Gt. verkocht aan den Heer J. Ameman voor 900 gld.

De machines die nog zeer goed zijn, zijn er uitgenomen. De nieuwe eigenaar zal probeeren er een regenbak van te maken. Als hij er nu ook een evenredig groote regenvangst voor kan vinden, wordt dat mischien nog wel een goede geldbelegging.

Zeevaart-cursus.

De nieuwe cursus voor de zeevaartschool onder leiding van den Heer HOEK is dezer dagen begonnen met 9 nieuwe leerlingen.

De Jubilé-Commissie.

Maandagavond hield deze Commissie opnieuw vergadering, ook bijgewoond door den Heer Bakker, Directeur van Openb. Werken.

De tegenwoordige stand der kwestie van het geprojecteerde *Sportpark* of *Stadion* wordt het best begrepen uit de daarover gevoerde correspondentie, welke hierop neerkomt.

De *Cur. Sport Ver.* deelde mede, dat zij zich terugtrekt en niets kan doen voor de totstandkoming van dit Stadion 1°. uit gebrek aan medewerking van den kant van het Gouvernement 2°. niet wil samenwerken met de Jubile-Commissie, omdat beider werksysteem te veel uit elkaar loopt 3°. daarom aan de Jubilé Commissie het verder overlaat dit plan van een sportpark alleen uit te voeren.

De Voorzitter Mr. J. B. GORSIRA las ook nog een brief voor van den beeldhouwer den Heer JOHN DE POOL, mededeelend, dat, nu er een standbeeld van de Koningin niets kon komen, hij bereid was een ontwerp te leveren voor welk ander monumentaal werk, dat men in uitvoering wilde nemen.

Hierop werd geantwoord, dat ook dergelijke plannen niet beantwoorden aan het verlangen der Koningin en men daarom besluiten zou tot een of ander plan, dat meer in het belang of ten nutte van het algemeen zou zijn.

De Commissie meenden, nu de C. S. V. zich had teruggetrokken, men het eerste plan weer moest opvatten nl. een sportpark op de terreinen van *Mundo Nobo*, te meer omdat dit plan nog het meest bij het publiek in den smaak is gevallen.

Zooveel is echter reeds nu wel zeker, dat om een eigenlijk gezegd *Stadion* te bouwen, het ingezameld bedrag geheel ontoereikend is. Men zal zich dus moeten bepalen tot een eenvoudig *Sport-park*, dat veel minder zal kosten en toch aan alle redelijke eischen kan voldoen.

Het tegenwoordige terrein is verre van voldoende, omdat er reeds zooveel voetbalclubs bestaan, dat er geen plaats is om allen een beurt te geven.

Daarom is de Commissie van plan naast het bestaande voetbalterrein nog een tweede aan te leggen, beiden van elkander gescheiden door een weg van 10 M. breedte. Deze beide terreinen zullen door een omheining van kleine betonpalen en staaldraad worden afgesloten. Buiten deze omheiming komt een net eenvoudig huis in te richten voor wasch- en kleedkamers. Daarnaast een *cantine*, met stoelen en groote prieel--parasols voor zitplaatsen voor betalende bezoekers.

Alle verdere plaatsruimte rondom dit voetbalterrein wordt toegankelijk voor vrij entrée, behalve tot misschien te plaatsen bankeu, waarvoor een kleine retributie kan geheven worden. Rondom deze terreinen voor de toeschouwers komt een tweede omheining van hoogere cementpalen, die het geheel zullen afsluiten, mischien met een artistiek gebouwde toegangspoort ingeval de benoodigde som daartoe toereikend is. Al deze uitgaven zijn begroot op ongeveer fl 6.500.

De Directeur van O. W. is bereid toezicht op dezen bouw te houden, terwijl Majoor van Roggen de hulp der militairen toezegde om een handje te helpen. De Majoor van Roggen houdt van aanpakken. Want reeds den volgenden dag waren de militairen al begonnen dat terrein in orde te brengen door de boomen om te kappen en een weg aan te leggen.

Zoo krijgt ons garnizoen volop gelegenheid zich te oefenen in militair genie-werk, dat anders meestal voor oorlogsdoeleinden dient, doch nu voor werken des vredes en ten algemeene nutte zal strekken en waarmede zij zich een eerezuil zullen opbouwen van dankbaarheid van de zijde van alle sportbroeders.

Verschillende sub-commissies werden nog benoemd, en reeds eenige feestplannen besproken voor den dag van het Jubilé. Daarop komen wij bij een latere gelegenheid nog wel eens terug.

Curaçao krijgt dus zijn JUBILÈ-SPORT PARK.

Ontvangen.

Van de firma S. E. L. MADURO & SONS alhier een brochuurtje: *Salesmotor of the Standard Oil Company* (New-Jersey) waarin een drietal foto's van de kantoorgebouwen en werf van de firma Maduro als agenten van de *Wico* producten.

—Van dezelfde firma een nieuwe tijdtafel van de booten der *Red D Line.*

—Van de *Botica Nacional* firma V. D. BELD & C° alhier en de firma *Selma Mercantile Carporation* te New-York een hartelijke gelukwensch voor het Nieuwe jaar, welke wij hierbij dankbaar even hartelijk beantwoorden.

Hof van Justitie.

De zaak van de door het Kantongerecht op 18 November veroordeelden wegens de wanordelijkheden op 17 Juli van het vorige jaar, werd deze week is hooger beroep behandeld door het Hof van Justitie.

De eisch van den Procureur Generaal Dr. J. B. Gorsira was voor:

	Vonnis van 18 November		Eisch op 10 Januari	
Feliz Chacuto	9	jaar	5	jaar
Leoncio H. Clement	7	„	4	„
Hendrik Gouverneur	6	„	3	„
Maximil. Obispo	5	„	2½	„
Luis Cornet	3	„	9	mdn.
Josef Mulder	3½	„	9	„
Antonio Schoop	3½	„	9	„
Bern. Wilhelmina	3	„	9	„
Alberto Damon	3	„	9	„
Christiaan Cijntje	3½	„	9	„
Federico Balochi	3½	„	2	jaar.

In geval de rechters bewijzen, dat de beschuldigden den Heer Menkman van zijn vrijheid hebben beroofd, wordt de eisch resp: 6 jaar, 5 jaar, 4 jaar, 3 jaar, 1½ jaar, 2 jaar, 2 jaar, 1½ jaar, 1½ jaar, 2 jaar en 2 jaar.

De uitspraak van het Hof is bepaald op Dinsdag 23 Januari a.s.

Voetbal.

Jong-Holland II - Sparta II 2 — 0
Volharding I - Progreso I 0 — 0

Reporter.

Garnizoen.

Bij K. B. No. 64 van 21 November 1922 is de detacheering van den Majoor-titulair der Inf. N. I. L., C. van Roggen met één jaar verlengd en alzoo nader bepaald op ten hoogste vier jaar en zeven maanden.

— De sergeant G. van der Horst heeft, na op eervolle wijze het land gedurende ruim 31 jaren onafgebroken in de tropen te hebben gediend, het leger met pensioen verlaten.

—De brigadier Vos is bevorderd tot sergeant 1e kl.

— Bij beschikking van den Minister van Koloniën van 5 December 1922 is aan den kapitein J. van der Zee en aan den 1e luitenant J. H. C. van Eijk van Voorthuysen het onderscheidingsteeken voor langdurigen dienst als officier toegekend.

Officieele berichten.

Mej. Lucia Merquis is benoemd tot vlechtonderwijzeres aan den leergang voor hoedenvlechten aan der R. K. bijzondere school te Santa Maria.

De heer J. H. Perret Gentil Lz. is eervol ontheven van de betrekking van beheerder van het buskruitmagazijn alhier.

Aan den seinwachter op het fort Nassau, C. L. van der Gen, is op zijn verzoek eervol ontslag als zoodanig verleend, en in diens plaats is benoemd Alfonzo Spencer.

De gouvernements-geneeskundige Th. J. G. Gaerste is tijdelijk eervol ontheven van de waarneming van den geneeskundigen dienst in het 4e en 5e district alhier, en aan hem is tot herstel van gezondheid drie weken verlof verleend.

Aan den 2de kommies 2de klasse op Aruba D. Bienvenu is tot herstel van gezondheid veertien dagen verlof verleend.

Aan den kommies-verificateur A. L. Pietersz, werkzaam ter Administratie van financien, is tot herstel van gezondheid een maand verlof verleend.

Aan den hulpobservator bij den weerkundigen dienst H. Y. Zylstra is tot herstel van gezondheid veertien dagen verlof verleend.

Aan den kommies 1ste klasse der belastingen E. V. Garcia is tot verder herstel van gezondheid een maand verlofsverlenging verleend.

AANKONDIGING.

Gouvernements-Secretarie.

Willemstad, den 12den Januari 1923

Ruperto Gregorio Nicolaas, alhier wonende, heeft zich bij verzoekschrift tot den Gouverneur gewend, verzoekende hem vergunning te verleenen om zijn geslachtsnaam "Nicolaas" te veranderen in dien van "Dammers".

Deze aankondiging geschiedt in verband met de bepalingen, voorkomende in de artt. 55 t/m 59 van het Burgerlijk Wetboek dezer kolonie.

De Gouvernements-Secretaris,
BOOMGAART.

MUZIEKUITVOERING.

Programma

1. The Crusader March J. P. Sousa.
2. Mons choufleuri Ouverture J. Offenbacht
3. Pardon Valse J. Rico
4. Fantaisie sur „Lohengrin" R. Wagner.
5. Lied aus der Op: „der Vogelhändler" C. Zeller.
6. Fantaisie sur „Guillaume Tell" G. Rossini.
7. Idealidad Danza L. Miranda.
8. La Bella Venezolana Fox-Tro. (1e. uitv.) J. P. Boskaljon.

Zondagavond om 7,30 uur Brionplein.

Zeilvaart

gedurende de maand December 1922.

Binnengekomen van:		*Uitgezeild naar:*	
Aruba	17	Aruba	16
Bahama	1	Bermudas	1
Bonaire	35	Bonaire	47
Columbia	3	Bov. Eilanden	1
Fort de France	1	Columbia	28
Guanta	3	Jacmel	2
La Guaira	2	Jacksonville	1
La Vela de Coro	8	La Vela de Coro	9
Maracaibo	3	Macoris	1
Macoris	3	Maracaibo	4
Martinique	2	Port au Prince	1
Pampatar	23	Pto Cabello	8
Pto. Cabello	5	Pto Rico	3
Pto Rico	3	Romana	1
Van Zee	4		
Barbados	2		
Totaal	115	Totaal	123

Weldadigheidsbazar.

Aan de houders van loten ten voordeele van de Hospitalen van Bonaire en Aruba *wordt bekend gemaakt, dat de uitloting zal plaats hebben den* **25n.** *dezer maand.*

STAAT van het aantal vaartuigen, die het eiland CURAÇAO in de maand December 1922 aandeden, met de vermelding van hunne gezamenlijke inhoudsmaat.

	ZEILSCHEPEN.			STOOMSCHEPEN.		
	INHOUD IN M³.			INHOUD IN M³.		
	Aantal	Bruto	Netto	Aantal	Bruto	Netto
Maand December 1922.	115	13,176	11,855	105	480,257	273,122
Vorige maanden	1126	156,776	142,776	1077	4,828,230	2,761,941
Totaal	1241	169,952	154,631	1182	5,308,487	3,035 063

Niet opgenomen zijn de schepen, die binnenkomen van de kustvaart en van de visscherij.

BUITENLAND.

De schatten van de „Lusitania."

Diep in het zeezand weggezonken, ligt in de Noordzee, vlak bij Terschelling, een schip met goud: de „Lutine." Herinnert men zich nog, hoe onvermoeid pogingen zijn gedaan om de schatten, die in den wrak waren geborgen, weder op te halen? Ten slotte heeft men zich toe bepaald het zand, waaronder het wrak steeds dieper bedolven geraakte, weg te blazen. Een straal water met kracht uit een buis gespoten, drong het zand weg, legde een hoekje van het wrak bloot en op die wijze trachtte men de lading te bereiken. In den loop der jaren is er wel het een en ander weggehaald, maar veel zaaks is het niet geweest: de zee heeft de schatten vastgehouden.

Zal dit ook met de rijkdommen van de „Lusitania" het geval zijn, vraagt de „N. Haarl. Ct."

Men weet vrij nauwkeurig waar dat rampzalige schip in Mei 1915 in den schoot der golven is verdwenen. Men neemt aan, dat dit is geschied ongeveer 8 Eng. mijl ten Zuiden van de Iersche kust tusschen Seven Heads en Old Kinsale Head. Daar ligt de „Lusitania" op een diepte van 38 tot 42 vadems (70 à 77 M.) op een rotsbodem en, ofschoon niemand het met zekerheid weet, wordt vrij algemeen verondersteld, dat de „Lusitania" rechtop is gezonken en de voorsteven gericht is in de lijn van den getijdestroom, die daar een verschil van ongeveer 3 Meter tusschen eb en vloed heeft.

Zou het nu doenlijk zijn de „Lusitania" op zulk een diepte te bereiken en het schip òf weer vlot te brengen òf ten minste het kostbaarste van den inventaris te bergen?

Het laatste en betrekkelijk eenvoudigste middel wil men inderdaad beproeven en zekere B. F. Leavitt heeft zich daartoe bereid verklaard, waardoor hij van de hulp van duikers wil gebruik maken. Hij heeft op dit gebied reeds zijn sporen verdiend. Een schip, in 1865 in het Huron meer gezonken, lag op een diepte van meer dan 50 meter op den boden; Leavitt construeerde een duikerpak, waarmede een diepte van ruim 100 meter kon worden bereikt en met behulp daarvan heeft hij in 1917 en 1918 een belangrijk deel van de kostbare lading van het gezonken vaartuig naar boven kunnen brengen.

Hij heeft nu een duikerpak uitgedacht, dat geheel van metaal is vervaardigd en 157 kilogram weegt, in het water daalt dit gewicht tot ongeveer 34 kilo. Met behulp van kogelgewrichten kan de duiker armen en beenen bewegen, terwijl hij zijn hoofd in de van de kijkglazen voorziene helm naar links en rechts kan draaien. Voor de noodige verlichting in de diepte neemt hij een electrische lamp mede, waarvan het glazen omhulsel bestand is tegen den druk van 40 kilogram op den vierkanten centimeter, en waarvan het licht door een accu wordt geleverd.

Voor de ademhaling levert een toestel op den rug van den duiker hangend, de noodige lucht. Daarin is geplaatst een bus met cautisch soda, dat het uitgeademde koolzuur absorbeert, en een stalen bus met samengeperste zuurstof, welke zooveel daarvan afgeeft als precies noodig is voor de ademhaling. Dit is voldoende voor een verblijf van drie uur onder water. De duiker wordt in het water neergelaten en weer opgetrokken met behulp van een gladden stalen kabel, bevestigd aan een oog boven de helm.

In den kabel loopt een telefoondraad, waardoor de duiker in verbinding blijft met de bovenwereld. Boven aan den kabel is, een drijfhout bevestigd, waardoor het gemakelijk is na te gaan, waarheen de duiker zich begeeft.

Leavitt heeft nu een ouden houten stoomboot van 2800 ton uitgerust voor deze expeditie.

Hij heeft een 30 ton kraan aan boord, die bestemd is om wat de duikers opdiepen naar boven te halen. Het plan is het schip te brengen vlak boven de plek, waar het kantoor was van de purser en de safe met geld en kostbaarheden op het schip was geplaatst. Men schat de daarin aanwezige waarde op ruim 15 mill. gld. De duikers moeten dalen tot zij het bovenste dek hebben bereikt, daarop, vlak boven de safe, dynamiet deponeeren en als men dit door middel van een electrische vonk tot ontploffing heeft gebracht, dan, hoopt men, zal er zulk een gat in zijn geslagen, dat men verder het schip zal kunnen binnendringen, waar zoo noodig opnieuw van dynamiet gebruik wordt gemaakt.

Deskundigen beweren intusschen, dat de zaak aldus verkeerd wordt aangepakt, daar dynamiet of nitroglycerine, gelijk de ervaring onder water heeft bewezen, wel heel wat vernielt, maar geen gaten maakt, waardoor een duiker zich zou kunnen laten zakken.

Daarom hebben Amerikaansche vernuftelingen naar andere middelen gezocht om de schatten van de „Lusitania" te bemachtigen n.l. door de mailboot weder vlot te maken.

Zeer ingenieus lijkt het procédé van den ingenieur Simon Lake. Ook hij wil gebruik maken van de hulp van duikers. Deze moeten, op het bovenste dak van het ... welke ... een buis inbrengen in een der holten, b.v. de opening van een der schoorsteenen of een luchtkoker. De buis staat in verbinding met het schip, dat boven het wrak ligt en vandaar uit perst men in het wrak een groote hoeveelheid van een stof, die lichter is dan water. Lake heeft een mengsel bedacht van kurk of balsa hout, vermengd met gesmolten parafine. Als de paraffine goed vloeibaar is gemaakt, worden er de kurk en het hout dooreengemengd en met behulp van centrifugaalpompen wordt dit mengsel door de buis in het wrak gespoten. Lichter dan water zijnde stijgt het tegen de bovenzijde van het dek en vormt daar afgekoeld een massa, die door den nieuwen aanvoer door de buis steeds aangroeit, de mogelijke openingen stopt en het water wegdringt.

Daar elke kubieke voet water 64 Eng. pond weegt en elke kubieke voet van het mengsel 14 Eng. pond weegt, kan precies nagegaan worden hoeveel drijfstof in het wrak gepompt moet worden om het lichter dan water te maken en als die hoeveelheid er in is gespoten, zal men de „Lusitania" naar de oppervlakte zien stijgen. In behouden haven gebracht, wordt het schip verlost van zijn paraffinelading, nadat eerst de lekken zijn gedicht, en kan weer in de vaart worden gebracht! Men ziet, dat een Amerikaan voor niets terugdeinst.

Hetzelfde is te zeggen van een ander plan van een landgenoot van Simon Lake, Carl J. Linquist. In de „Scientific American" vinden we een uitvoerige beschrijving van zijn vernuftig plan dat ongeveer hier op neer komt: Men vervaardigt een twintigtal houten kokers, met 10 M. middellijn en 25 M. lang. Die kokers laat men door middel van gewichten rechtstandig in het water zinken na ze zoover met water te hebben gevuld, dat zij even onder het oppervlak blijven drijven. Onderaan de kokers hangen kabels, waarvan de uiteinden twee aan twee aan elkaar zijn verbonden. Met behulp van duikers worden deze kabels onder de boven den zeebodem uitstekenden voor- en achtersteven van het wrak gebracht, zoodat aan stuurboordzijde evenveel kokers drijven als aan bakboord.

Wanneer nu aldus een twintigtal kokers — pontons noemt de uitvinder ze — drijven met onder den kiel van de „Lusitania" hangende kabels, pompt men ze ledig, ze stijgen naar de oppervlakte en lichten het wrak tegelijkertijd van den bodem. Daardoor wordt de gelegenheid gegeven om nog meer kabels onder de kiel te brengen en als nu de „Lusitania" aldus als 't ware drijvende wordt gehouden door een draagnet van kabels, worden de pontons vastgemaakt aan den kabel van een paar steepbooten, die met eenige zeemanschap de „Lusitania" behouden aan land brengen.

In theorie sluit dat alles als een bus, maar het is te hopen, dat een der hier vermelde uitvindingen practisch bruikbaar blijkt. Want als men er eenmaal in mocht slagen een boot als de „Lusitania" weder vlot te krijgen, dan komt er meer aanbod, ook voor vaartuigen van onze nationaliteit. 't Is dan enkel nog de vraag, of de kosten van het procédé gedekt zullen worden door de waarde van wrak en inventaris.

Ku Klux Klan.

De Amerikaansche secte, die volgens verklaring van een harer vooraanstaande leden onder leiding staat der vrijmetselarij, schijnt ook reeds naar Canada overgestoken te zijn.

Gelijk volgens de *Telegraaf* aan *Daily Mail* wordt gemeld, zijn de kerk te Oka, tusschen Ottawa en Montreal, alsmede het seminarie en het klooster der Paters afgebrand. De katholieke bevolking van de Provincie Quebec begint verontrust te worden over het veelvuldig voorkomen van kerkbranden in die streek, en beticht er de Ku Klux Klan van, het geheime Amerikaansche genootschap, dat strijd voert tegen katholieken.

Nog dezer dagen heeft de burgemeester van Montreal een brief ontvangen, geteekend „K. K. K." waarin gedreigd wordt met de vernietiging van katholiek eigendom.

Een Reuter-bericht voegde hieraan nog toe, dat de brand te Oka, de vijfde is, die binnen eenige weken in Canada een katholieke instelling in de asch heeft gelegd.

Maar het is nog veel erger. Want deze week berichtte de *Boletin Comercial*, dat op 30 mijl afstand van Quebec (Canada) den 3n Januari het groot pensionaat met 200 leerlingen *Le Bon Pasteur* van St. Geige de Beance verbrand was. Alle kinderen werden gelukkig gered. De schade bedroeg meer dan 100.000 ds. Dit was reeds het *elfde* katholiek instituut van Canada dat binnen één jaar tijds door brand vernield werd.

Op zulke wijze wordt het Katholicisme bestreden.

Door het vuurwater gedood.

De stam der Sack- en Fuchs-Indianen verminderde van 80,000 tot 2000 zielen in 10 jaar tijds.

De hoofdoorzaak hiervan was het „vuurwater" (alcohol) dat de blanken hun gebracht hadden. Daarom vermaande een oud opperhoofd der Kansa-Indianen de jonge mannen van zijn stam bij elke gelegenheid: „Drinkt nooit het vergiftige vuurwater der blanke mannen, want de booze geest heeft het uitgevonden om ons uit te roeien."

En een hoofd der Chippiwah-Indianen in New-Foundland sprak tot den Engelschen Minister: „Wij waren eens zeer talrijk en geheel Boven-Canada behoorde ons; wij leefden van de jacht en de visscherij. Maar de blanken, die tot ons kwamen om handel met ons te drijven, leerden onze vaderen „vuurwater" te drinken; dit heeft ons arm en ziek gemaakt, en vele van onze mannen gedood, tot we zeer weinigen zijn geworden."

Hoeveel blanken doodt de drank, die voor hen ook vuurwater is? Want menig drinker sterft vóór zijn tijd, niet de Roodhuiden alleen ondervinden dat alcohol, gedronken als water, werkt als het vuur, dat niets, ook geen menschenlevens, spaart.

Toename van het aantal katholieken.

In het jongste nummer van de „*Katholieke Missies*" deelt Pater Alphons Väth mede, dat er in 1916 in de missiegebieden van Afrika en der Afrikaansche eilanden 1.961.686 Katholieken waren, 548.631 catechumenen, 1874 Europeesche en 238 inlandsche priesters, 1027 broeders en 4077 zusters. Wanneer wij de Europeesche Katholieken buiten beschouwing laten, kunnen wij het aantal inlandsche Katholieken voor genoemd jaar op 1.800.000 schatten.

De protestansche missies telden in het jaar 1914 (dus een vroegere opgave) 1.204.530 gedoopten.

Sedert het jaar 1917 is het aantal Katholieken in Afrika aanzienlijk toegenomen.

Afrika, met inbegrip der eilanden, telt thans 1 patriarchaat, 8 bisdommen, 1 prelatuur, 59 apostolische vicariaten en en 31 apostolische prefecturen met een katholieke bevolking van 2.310.000 zielen.

De missies worden op het oogenblik bediend door 2283 Europeesche en 248 inlandsche priesters, 103 Europeesche en inlandsche broeders en 4937 Europeesche zusters.

Na aftrek van Europeesche Katholieken kan men de inlandsche Katholieke bevolking op rond 2 millioen schatten.

De hoogste katholieke contingenten vindt men in Oeganda (189.204), Réunion (171.079), Mauritius (120.000), en Tana narivo (103.633).